

καὶ Ὑδρας μετὰ τὸν ἀγῶνα (Σχῆμα Γ'). Ὑψηλὸν ἐπίσης φέσιον ὀλίγον στενὸν πρὸς τὰ ἄνω, ἔνθα καὶ ἐτσακίζετο μετὰ μακρῆς φούνδας, τούνεξι λεγόμενον ἐφόρουσι οἱ πρόκριτοι τοῦ Μωρέα (Σχῆμα ΙΑ'). Εἰς τὰς παραλιας πόλεις οἱ ναυτικοὶ ἔφερον προσέτι, ὡς ἐν Γαλαξειδίῳ, ὑψηλὸν φέσιον τσακίζόμε-

I

ΙΑ

νον μέχρι τῆς κεφαλῆς μετὰ πλατείας σερβέττας, τῆς ὁποίας ἡ μία ἄκρα ἐκάλυπτε τὸν αὐχένα (Σχ. ΙΒ').

Μεταξὺ τῶν δύο περιγραφέντων μεγεθῶν φεσίων ὑπῆρχε μέσον τι σχῆμα μετὰ ἀναλόγου μακρῆς φούντας φερόμενον μετὰ σερβέττας κλίνον πρὸς τὰ ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς (Σχῆμα ΙΓ') καθὼς καὶ τὸ μι-

ΙΒ

ΙΓ

κρὸν κυλινδρικὸν τὸ ἄνευ σερβέττας (Σχ. ΙΔ'), τὸ ὁποῖον ἐφόρουσι ἐνίοτε καὶ κατὰ τρόπον *τουμπουρλί* λεγόμενον, συνιστάμενον εἰς τὸν σχηματισμὸν αὐλακος εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ καὶ περὶ τὸν ὄμφαλόν διὰ πίεσεως.

ΙΔ

Μετὰ τὸν ἀγῶνα δὲ εἰς Ὑδραν, Σπέτσας, Κρανίδι, καὶ Γαλαξειδί, Σάμον, καὶ Ψαρά, καθιερώθη ἀδιακρίτως εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις ἕν εἶδος φεσίου μέσου μεγέθους μετὰ μικρῆς κωνοειδοῦς φούντας ἐκ στρηφτῆς μετὰ τῆς, τσακίζόμενον κατὰ τὸ ἡμισὺ πρὸς τὰ ὀπισθεν. Ἐν Σμύρνῃ δὲ καὶ ἄλλαις χώραις τσακίζουσι τοῦτο περὶ τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, τὴν μεγάλην δὲ στρηφτὴν φούνταν ῥίπτουσι κατὰ τὸ ἡμισὺ ἐπὶ τοῦ φεσίου, ἀφίνοντας τὸ ἕτερον ἡμισὺ κρεμάμενον.

Εἰς τὸν Μωρέαν καὶ τὴν Ῥούμελην σήμερον τὸ φέσιον φέρουσι τσακισμένον πρὸς τὰ δεξιὰ, ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω μετὰ μεγάλης φούντας ῥιπτομένης ἐπὶ τῶν ὤμων.

Καὶ ταῦτα μὲν γενικῶς περὶ φεσίου. Ἐπιπροσθέτομεν δὲ συμπληρωτικῶς ὅτι οἱ φεσοφόροι δὲν ἐξάγουσι τὸ φέσιον αὐτῶν εἰς τοὺς κατὰ τὴν ὁδὸν χαιρετισμούς, ἢ εἰς τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις, ἀλλὰ χαιρετίζουσι διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς παλαιότερον δ' ἐχαιρετίζον φέροντες τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους. Εἶνε δὲ ὁμολογουμένως δυσχερὲς τὸ χαιρετίζειν εἰς τοὺς φεσοφοροῦντας δι' ἀποκαλύψεως τῆς κεφαλῆς, διότι τὸ φέσιον μαλακὸν ὄν δὲν τοποθετεῖται εὐκόλως καὶ ταχέως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὡς τὰ σκληρὰ καπέλλα, ἔτι δὲ δυσκολώτερον ὅταν εἶνε περιτυλιγμένον καὶ μὲ σερβέτταν. Ὁ χαιρετισμὸς τοῦ Βασιλέως ὑπὸ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ παρισταμένων φεσοφόρων δι' ἀποκαλύψεως τῆς κεφαλῆς καθιερώθη κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀριζέως τοῦ Βασιλέως Ὁθωνος εἰς Ναύπλιον (18 Ἰανουαρίου 1833), ἐξ ἀφορμῆς ὀλίγον κωμικῆς, ἣν ἀφηγούμεθα παραλαμβάνοντες αὐτὴν ἐκ συγχρόνου εὐρωπαϊοῦ χρονολογίου.

Γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τῆς ἀριζέως τοῦ Ὁθωνος εἰς τὸν λιμένα Ναυπλίου μέχρι τῆς πανηγυρικῆς αὐτοῦ εἰσόδου εἰς τὴν πόλιν παρῆλθεν ὀλόκληρος ἑβδομάς, ἔνεκα τῶν ἀπαιτούμενων προετοιμασιῶν. Ὄντος δ' ἔτι τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ πλοίῳ Μαδαγασκάρῃ ἐζήτησαν πολλοὶ ἐπιτροπαὶ νὰ παρουσιασθῶσιν ὅπως ὑποβάλωσι τοὺς χαιρετισμούς αὐτῶν, ἐν ἄλλαις δὲ καὶ ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ²³. Ἀλλὰ τινα τῶν μελῶν ταύτης, τὰ φουστανελλοφοροῦντα δὲν ἤθελον νὰ χαιρετίσωσι τὸν Βασιλέα δι' ἀποκαλύψεως τῆς κεφαλῆς, ἰδίᾳ δὲ ἐπέμενε ὁ Ἄνδρ. Ζαΐμης, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸ φέσιον καὶ μετὰ σερβέττας, διατεινόμενος ὅτι οὐδὲ πρὸ τοῦ Σουλτάνου ἐγένετο τοῦτο. Τὸ γεγονός ἐθεωρήθη σπουδαῖον ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας ὅπως δώσῃ ἀφορμὴν εἰς σκέψεις πρὸς κανονισμὸν τοῦ χαιρετισμοῦ τοῦ Βασιλέως, ὃν ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὅπως οἱ Ἐπίτροποι μείνωσιν ἐλεύθεροι νὰ χαιρετίσωσι τὸν Βασιλέα ἢ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν, φέροντες μὲν τὸ φέσιον ἐπὶ κεφαλῆς, ἀλλὰ κύπτοντες πρὸ τοῦ Βασιλέως καὶ φιλοῦντες τοὺς πόδας του κτλ., ἢ κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον ἀποκαλύπτοντες ἀπλῶς τὴν κεφαλὴν. Οἱ Ἐπίτροποι παρεδέχθησαν τὸ τελευταῖον· οὕτω δὲ καθιερώθη τοῦ λοιποῦ ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐθιμοταξία· ἔκτοτε δὲ οἱ φέροντες φέσιον ἐξάγουσιν αὐτὸ χαιρετίζοντας τὸν Βασιλέα²⁴.

²³ Ἐγγραφοὺν κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1833.

ANT. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ

²³ Μέλη ταύτης ἦσαν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Αὐγοστίνου Καποδιστρίου ὁ Γ. Κουντουριώτης, Δ. Ὑψηλάντης, Α. Ζαΐμης, Ι. Κωλέτης, Κ. Βότσαρης, Α. Μεταξῆς καὶ Δ. Πλαπούτας.

²⁴ I. Mährlen, Geschichte Griech. von der Ankunft König Otto's in Nauplia bis zu seiner Thronbesteigung. 1839.